

Κλάδος ξύλινων μέσων συσκευασίας

Ένα σημαντικό τμήμα της παραγωγής προϊόντων ξύλου στη χώρα μας αποτελεί ο κλάδος ξύλινων μέσων συσκευασίας. Ποια η υφιστάμενη κατάσταση και ποια τα προβλήματα που αντιμετωπίζει;

Ο κλάδος των ξύλινων μέσων συσκευασίας αποτελεί ένα σημαντικό τμήμα της παραγωγής προϊόντων ξύλου στη χώρα μας. Τα κυριότερα προϊόντα του είναι κυρίως ξύλινες παλέτες, κιβώτια συσκευασίας μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, καφάσια, τελάρα, κουτιά κ.ά. Στον κλάδο αυτό εντάσσονται σήμερα περίπου 100 μικρομεσαίες επιχειρήσεις που εδρεύουν οι περισσότερες (περίπου 40) στις περιφέρειες της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας-Θράκης. Περίπου 10 τέτοιες επιχειρήσεις εδρεύουν στο νομό Αττικής.

Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα, οι επιχειρήσεις αυτές παράγουν αφενός μεν πριστή ξυλεία κωνοφόρων (πεύκης, ελάτης) αλλά και πλατυφύλ-

λων (λεύκης) και αφετέρου προϊόντα μεταποίησης, π.χ. παλέτες διαφόρων διαστάσεων ανάλογα με τις παραγγε-

Ε

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής παλέτας ελέγχονται και πιστοποιούνται από εξουσιοδοτημένα εργαστήρια τεχνολογίας ξύλου σύμφωνα με την ισχύουσα προδιαγραφή 435-2/1-7-1994 που έχει εκδοθεί από τη Διεθνή Ένωση Σιδηροδρόμων.

Η συγκεκριμένη διαδικασία δεν έχει καταστεί εφαρμόσιμη εδώ και 10 χρόνια με ευθύνη του αρμόδιου φορέα που είναι ο ΟΣΕ. Αυτό είναι μία σημαντική τροχοπέδη για τον κλάδο.

λίες που υπάρχουν. Δεν έχει γίνει επίσημη μέχρι σήμερα η παραγωγή πιστοποιημένων παλετών (ευρωπαϊκών). Συνεπώς, η πιστοποίηση αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα του κλάδου, το οποίο θα συζητηθεί εκτενέστερα παρακάτω.

Οι κυριότεροι πελάτες των επιχειρήσεων του κλάδου είναι μεταφορικές εταιρείες και κατασκευαστές πρώτων υλών και άλλων προϊόντων, όπως τσιμέντου, μάρμαρου, λιπασμάτων, καθώς επίσης και καταναλωτικών αγαθών, οπωροκηπευτικών και τροφίμων. Η διάθεση των προϊόντων, κυρίως των παλετών, πραγματοποιείται με παραγγελίες που συνήθως ρυθμίζονται ανάλογα με την ανάγκη του κάθε πελάτη, γι' αυτό είναι σχετικά μη επίσημη η υπογραφή συμβάσεων μεγάλης διάρκειας. Αυτό αποτελεί τροχοπέδη στην περαιτέρω εξέλιξη των επιχειρήσεων πέρα από το βασικό μειονέκτημα (κοινό στους περισσότερους κλάδους της ελληνικής αγοράς) που είναι το μέγεθος και η διάρθρωση των ίδιων των επιχειρήσεων, δηλ. μικρές και πολυάριθμες επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, οι γραμμές παραγωγής και ο μηχανολογικός εξοπλισμός στις περισσότερες από αυτές τις επιχειρήσεις είναι παλιός τεχνολογίας και δεν έχει υποστεί εκσυγχρονισμό τα τελευταία 10-15 χρόνια με εξαίρεση

μέσων συσκευασίας ήταν η εφαρμογή του διεθνούς προτύπου ISPM-15 του FAO, σύμφωνα με το οποίο όλα τα ξύλινα μέσα συσκευασίας (παλέτες, καφάσια, κιβώτια) που προορίζονται για εξαγωγές σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να έχουν υποστεί το λεγόμενο θερμικό χειρισμό, ώστε να νεκρωθούν οι παθογόνοι μικροοργανισμοί. Περισσότερες από 15 επιχειρήσεις του κλάδου επένδυσαν σε αυτή τη διαδικασία με άγνωστα και αμφίβολα έως σήμερα αποτελέσματα.

Η κατάσταση του κλάδου σήμερα

Σήμερα ο κλάδος των ξύλινων μέσων συσκευασίας βρίσκεται σε ύφεση, αντιμετωπίζει ποικίλα προβλήματα και σίγουρα διέρχεται μια οξεία κρίση με άγνωστο το τελικό αποτέλεσμα. Σε αυτό έχει "βοηθήσει" και η παγκοσμιοποίηση με τις παρενέργειές της,

Η πιστοποίηση της ξύλινης ευρωπαϊκής αποτελεί έργο άμεσης προτεραιότητας για τη χώρα μας. Εάν αύριο η ελληνική Πολιτεία θεσπίσει την υποχρεωτική χρήση της σε όλες τις μεταφορές τα οφέλη θα είναι πολλαπλά.

έναν μικρό αριθμό επιχειρήσεων που και οργανωτικά και μηχανολογικά διαθέτουν σημαντικά. Οι εν λόγω επιχειρήσεις διαθέτουν σύγχρονα μηχανήματα πριονιστηρίου, αυτόματα καρφωτικά μηχανήματα, οργανωμένη παραγωγή και απασχολούν πάνω από 20 άτομα.

Μία άλλη πρόκληση και επιπρόσθετο κόστος που κλήθηκε, στις περισσότερες των περιπτώσεων, να "πληρώσει" πρόσφατα ο κλάδος των ξύλινων

ενώ σημαντικό μερίδιο ευθύνης ανήκει στην Πολιτεία.

Η Δασική Υπηρεσία με τον τρόπο που λειτουργεί δεν βοηθά στην τροφοδότηση των εν λόγω επιχειρήσεων με ποιοτική ξυλεία, ενώ θέτει σε υψηλές τιμές την πρώτη ύλη σε σύγκριση με την εισαγόμενη ξυλεία από χώρες της Βαλκανικής και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Η Πολιτεία δεν προβλέπει με νόμο την επιβολή και χρήση πιστοποιημένων ξύλινων παλετών (ευρωπαϊκών) στην ελληνική αγορά, ώστε τα αγαθά να μετακινούνται με ασφάλεια.

Είναι γνωστό ότι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα η ευρωπαϊκή χρησιμοποιείται ευρέως σε όλες τις εμπορικές δραστηριότητες καθώς και στις διεθνείς μεταφορές γεωργικών, κτηνοτροφικών και άλλων προϊόντων. Η ευρωπαϊκή είναι μία επίπεδη ξύλινη παλέτα τεσσάρων εισόδων, η οποία έχει μήκος 800mm και πλάτος 1200mm.

Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής, π.χ. μακροσκοπικά χαρακτηριστικά και ποιότητα της ξυλείας, διαστάσεις, μηχανικές αντοχές, ελέγχονται και πιστοποιούνται από εξουσιοδοτημένα εργαστήρια τεχνολογίας ξύλου σύμφωνα με την ισχύουσα προδιαγραφή 435-2/1-7-1994 που έχει εκδοθεί από τη Διεθνή Ένωση Σιδηροδρόμων. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη διαδικασία δεν έχει καταστεί εφαρμόσιμη εδώ και 10 χρόνια με ευθύνη του αρμόδιου φορέα που είναι ο ΟΣΕ. Αυτό είναι μία σημαντική τροχοπέδη για τον κλάδο.

Η πιστοποίηση της ξύλινης ευρωπαϊκής αποτελεί έργο άμεσης προτεραιότητας για τη χώρα μας. Πρέπει να τονιστεί ότι η σπουδαιότητα του θέματος αυτού δικαιολογείται από το

ότι: (α) το ενδιαφέρον των εν λόγω επιχειρήσεων ήταν και είναι πολύ έντονο, (β) η εφαρμογή της πιστοποίησης θα εξαλείψει τα προβλήματα που παρατηρούνται στην εξαγωγή ελληνικών προϊόντων στην Ευρώπη, χωρίς τους κινδύνους απόρριψης ή επιστροφής αυτών και (γ) το κόστος από την αγορά εισαγόμενων μέσων συσκευασίας θα μειωθεί σημαντικά.

Εάν λοιπόν αύριο η ελληνική Πολιτεία θεσπίσει την υποχρεωτική χρήση της πιστοποιημένης ευρωπαϊκής σε όλες τις μεταφορές τα οφέλη θα είναι πολλαπλά, διότι και η διαδικασία της πιστοποίησης θα προχωρήσει, αλλά και η στασιμότητα που παρατηρείται στον κλάδο αυτό θα εκλείψει, ενώ ταυτόχρονα θα υπάρξει κατακόρυφη

αύξηση της ζήτησης σε σύντομο χρονικό διάστημα από μεταφορικές, βιομηχανικές και κατασκευαστικές εταιρείες.

Είναι λοιπόν εμφανές ότι ο κλάδος των ξύλινων μέσων συσκευασίας της χώρας μας χρειάζεται την άμεση υποστήριξη της ελληνικής Πολιτείας τώρα!

Ε

Πηγές:

Βουλγαρίδης Η., Πασιαλής Κ. και Α. Καραλίβανος (1994). Ποιοτική προδιαγραφή επίπεδης ξύλινης ευρωπαϊκής παλέτας τεσσάρων εισόδων διαστάσεων 800 x 1200mm.

Μαντάνης Γ. και Α. Καραλίβανος (1998). Πιστοποίηση της ξύλινης ευρωπαϊκής στη χώρα μας - παρούσα κατάσταση.

Μαντάνης Γ. (2006). Πρόταση για ίδρυση εργαστηρίου πιστοποίησης ευρωπαϊκών στο ΙΤΕΔΑ-ΚΕΤΕΑΘ. Υποβλήθηκε στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Μεταφορών & Επικοινωνιών (13-3-2006).

Το παρόν άρθρο αφιερώνεται στη μνήμη του εκλιπόντος συναδέλφου - ερευνητή Αλέξη Καραλίβανου.

Ο Δρ. Γεώργιος Μαντάνης είναι Καθηγητής στο Τμήμα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου του ΤΕΙ Λάρισας, Παράρτημα Καρδίτσας, ειδικός σε θέματα επιστήμης και χημείας του ξύλου. (www.teilar.gr/~mantanis).

Διαφ.